

Geen gewone appels of peren...

Samenvatting

Sectoren

fruitteelt

Trefwoorden

boom

appel

peer

noot

bloeien

hoogte

bestuiving

De kinderen kunnen verwonderd zijn over de unieke eigenschappen van (fruit)bomen.

Inhoud: soorten (fruit)bomen

Doelstellingen

Doelstellingen

- De leerlingen verwoorden de symbolische betekenis van bepaalde (aangeplante) bomen.
- De leerlingen kunnen via de betekenis van bepaalde pictogrammen een beschrijving geven van een (unieke) boom(soort en vrucht).

Eindtermen en leerplandoelen

Eindtermen

- Mens & maatschappij
 - 2.8.
- Wetenschap & techniek
 - 1.4

ZILL

- IKlg1
- OWsa1
- OWna2

OVSG

- Wereldoriëntatie
 - IDW nat 1 B.13
- Mens & maatschappij
 - IDW maa 1 B.12

GO!

- Wereldoriëntatie
 - 3.2.4. 1

SCHOOL PLATTELAND

Materiaal

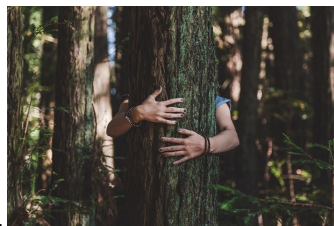
- boompasjes met pictogrammen

Lesverloop

1. Er is een kindeke geboren...

AUTHENTIEKE CONTEXT

We gaan er soms achteloos aan voorbij, maar bomen zijn echt wel uniek.

Niet alleen zorgen ze ervoor dat wij kunnen leven (en ademen).

- *Waar zorgen bomen ook nog voor ?* (ze bieden schaduw en koelte op warme dagen en beschutting op regendagen, ze geven ons vruchten en hout / voedsel en warmte, ze wijzen ons de weg...)

Vroeger waren mensen echt wel afhankelijk van bomen. Geen wonder dat ze de bomen dan ook aanzagen als hun vriend, hun vader of moeder, hun kindje.... Iemand die je zonder aarzelen zou knuffelen.

Dat vinden we nu wel een beetje vreemd hé.

Zouden we het toch eens proberen ?

DENK- en DOEVRAGEN

- *Vonden jullie een wel heel uniek exemplaar ? Wat maakt deze boom zo uniek ? Waarmee kan je deze boom vergelijken ? Welke naam zou je deze boom willen geven ? Wat zou je onder deze boom wel eens willen vieren ?*

Misschien is er op of rond het erf wel een boom met een heel speciale betekenis of geschiedenis. Een grote linde, een eeuwenoude eik of een (pril) geboortebompje... dit verhaal mogen we de kinderen niet onthouden.

Veel (jonge) ouders hebben nog steeds de gewoonte om bij de geboorte van hun jongste spruit een boom te planten. In bepaalde gemeenten is er ook een geboortebos aangeplant.

De keuze voor een bepaalde geboortebom kan ook een extra betekenis hebben. Berken bieden de baby kracht en bescherming, appelbomen zijn een symbool van vertrouwen en dankbaarheid. Met een perenboom wensen we de kleine spruit welvaart toe. Een notenboom wijst op kennis en wijsheid. En de eik ? Ja, die wil lang leven hé. Net als de duizendjarige eik in veel historische verhalen en strips.

Dit verhaal wil je toch vertellen bij een appel-, perenboom of eik.

2. Het verhaal van de boom... en de appel

Nu zoeken we een plekje in de nabijheid van een paar fruitbomen, bij voorkeur appel- of perenbomen.

Staan die reeds in bloei ? Fijn !

SCHOOL PLATTELAND

Nog interessanter wordt het als die bomen ook al echt vruchten dragen.

Laat ons de appel als voorbeeld nemen.

- *Hoe is de appel aan deze boom terechtgekomen ?* (Eerst was er de knop. Daaruit kwam de bloesem. Door bestuiving groeide het vruchtbeginsel uit tot een vrucht.)
- *Is die appel voor de mens bestemd ?* (Ja en nee, eigenlijk wil de appelboom enkel dat de zaadjes binnenin de appel ergens verspreid worden, zodat er daar terug nieuwe appelbomen komen. De mens is veeleer een toevallige voorbijganger, meer niet. Ook zonder de mens zouden de appels her en der terechtkomen, alleen zouden de meesten wel redelijk dicht bij de moederboom terechtkomen.)
- *Hoe zouden we deze vrucht nu kunnen noemen ?* (Tja, gewoon appel.)

Eigenlijk is dat wel spijtig. Nu lijkt het wel alsof M&M's of beertjes van Haribo net hetzelfde zijn. Niet alleen het uitzicht van de appel kan sterk verschillen. Ook de smaak is niet altijd te vergelijken. En dan hebben we het nog niet over de verschillen van de boom zelf.

Illustratief zie je hieronder een tweetal beschrijvingen van appelvariëteiten met bijhorende pictogrammen.

- *Wat is de betekenis van die tekens ?*

Bijv. appel - gloster

- Mannetjes en vrouwtjes op dezelfde boom = éénhuizig
- Mannetjes en vrouwtjes op dezelfde bloem = tweeslachtig
- Zelfbestuivend
- Tweezaadlobbig
- Familie : rozen
- Bloei in maart, oogsten in september
- Blad is enkelvoudig (één blad aan één steel) en de bladrand is gezaagd.
- De boom wordt 4 tot 8 meter.

APPEL	
Malus Gloster	Malus Jonagold
	
  	
 rozen	 rozen
 maart september	 maart oktober
 enkelvoudig - gezaagd	 enkelvoudig - gezaagd
 4 - 8 meter	 2 - 9 meter

SCHOOL PLATTELAND

SYSTEMATISCH ONDERZOEK

- Welke verschillen merk je op ? (Oogsttijd, grootte)
- Zie je nu ook reeds verschillen aan de appels zelf ? (kleur, grootte, manier waarop ze aan de takken hangen, hoeveelheid,...)

Echt interessant wordt het als we nu op het bedrijf op zoek gaan naar alle variëteiten van het gekweekte/geoogste fruit.

Op een appel- of perenbedrijf hebben we het over gloster, jonagold, conférence of doyenne... net zoals we niet tevreden zijn als we als 'mens', 'jongen' of 'meisje' aangesproken worden.

3. Aan het werk...

TRIGGER

Hierna kunnen de kinderen best wel aan het werk.

Prikkel de kinderen tijdens het werk met een probleem, dat straks tijdens de reflectie ontrafeld wordt. Laat ze vooral nadenken over de verscheidenheid van (fruit)bomen.

4. Nabespreking

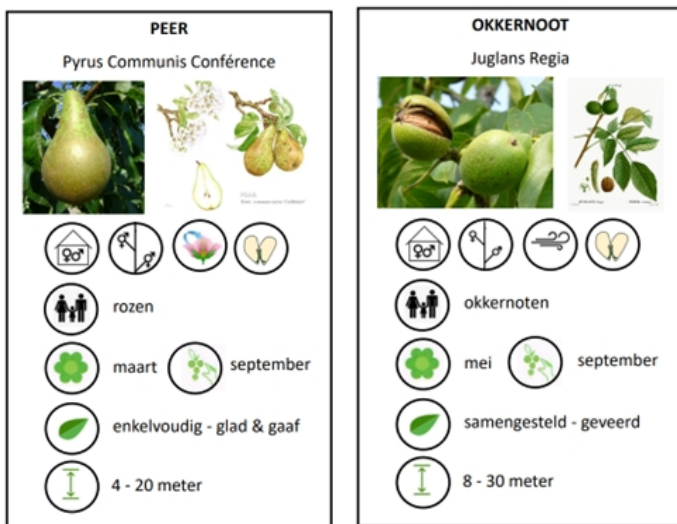
REFLECTIE en INTERACTIE

Tijdens de reflectie worden de taken nog eens overlopen en op kwaliteit geëvalueerd. (*Hoe verliep het werk ? Wie had hulp nodig ? Hoe heb je dat geregeld ? Hoeveel tijd was er voor die taak nodig ?...*)

Maar er wordt vooral tijd gemaakt om een aantal fruitsoorten (blind) te proeven. Want de liefde voor de ... gaat nog altijd door de maag.

Extra info

Nog enkele bomenfiches

ZOETE KERS

Prunus Avium

rozen

april

juni

langwerpig - gezaagd

3 - 5 meter

MISPEL

Mispelus germanica Westerveld

rozen

mei

na vorst

langwerpig, gaaf

4 - 6 meter

SCHOOL PLATTELAND

VLAAMSE
LAND
MAATSCHAPPIJ

AGENTSCHAP
LANDBOUW &
ZEEVISSERIJ